

ALEGIKO BARATZE PARKEA: LURRAREN EMANKORTASUNA MANTENTZEKO GOMENDIO TEKNIKOAK

Donostia, 2016ko Azaroa

SARRERA

Nekazaritza ekologikoarentzat baliabide garrantzitsuena lurra da. Horregatik gu, baratzezaleak garenok, lurra zaintzeko eta babesteko erantzukizuna dugu eta ondorioz, egoki ongarrizatu eta erabili beharko genituzke lurrak. Ez bakarrik uzta ederrak jaso ahal izateko, etorkizunean beste batzuk ere lur biziez eta osasuntsuez baliatzen jarraitu daitezten. Honela, herritarrentzako balorezko errekurtso bat izaten jarraituko dute Baratze Parkeek.

Abelur-en laguntzarekin (<http://www.abelur.net/index.php?lang=eu>) parke guztietako lurren analisia egiten du Ekoguneak, bi urtetik behin, eta horien emaitzak eta nekazaritza ekologikoak finkatutako arauak kontutan edukita, Baratze Parke bakoitzari dagozkion **lur emankortasuna mantentzeko gomendio teknikoak ezartzen ditu.**

LURRAREN EMANKORTASUNA MANTENTZEKO GOMENDIO TEKNIKOAK

Lurraren ezaugarri fisiko-kimikoak

Lur analisiak egiteko orduan, lursail desberdinetako laginak hartu eta nahasten dira; beraz, jasotako emaitzak batzuetan besteskoak bezala hartu behar dira.

- ✓ Lurraren testura: franko-buztintsua da. Ezaugarri fisikoei dagokienez, Alegiko lurraren portaera buztin eduki mailarekin lotuta dago. Duen testuragatik lur neketsua izan daiteke, lantzeko zaila, batik bat lurraren hezetasuna maila egokia ez denean: hezetasun handiarekin putzuak sortu daitezke eta lehortetan berriz, lurra trinkotu daiteke. Lur honen materia organiko maila altuari esker, estruktura on bat edukitzea lor dezake, lurraren jokaera fisikoa hobetuz.
- ✓ pH: 7,7. alkalino xamarra da. Landareek lurreko elikagai gehienak xurgatu ditzakete pH honetan. Aldiz, mikroelikagai batzuen erabilgarritasuna apur bat murriztu daiteke.
- ✓ Materia organikoaren maila oso altua du (%6,25), era egonkorrean dago gainera. Lurra elikagai erreserba on bat duela adierazten digu datu honek, baita elikagaiak modu erabilgarrian daudela, landareak hartzeko moduan alegia.
- ✓ Ezaugarri kimikoei dagokienez, aztertutako mineralen mailak erdikoak dira. Nitrogenoaren maila berriz, oso altua da.

Lurraren eboluzioa (emaitzen konparazioa)

2014ean egindako analisien emaitzak, aurten egindakoenekin konparatuz gero, ondorioztatu daiteke:

- ✓ Lurraren testura ez da aldatu.

- ✓ pH-a jaitsi da, 8tik 7,7ra pasatuz. Jaitsiera hau ona da, lehen blokeatuta egon zitezkeen elikagaiak landareak erabiltzeko moduan egon daitezke gaur eta.
- ✓ Orokorrean, emankortasun maila mantendu egin da. Nitrogeno maila igo da, potasioarena berriz apur bat jaitsi da.

Sasoian dagoenean lurra landu

Lanean jarduteko orduan lurra sasoian egotea oso garrantzitsua da, hezetasun maila egokia edukitzea alegia, ez hezeegi, ez lehorregi. Izan ere, hezetasun handiak putzuak sortzea dakar eta egoera horretan lurra zapalduz gero, trinkotuko da.

Lurrari karea bota?

Egungo pH-a dela eta, lurrari karea ematea ez da gomendatzen.

Hondarrak ongari bihurtu

Baratzean sortutako hondar organikoak konpostatu ondoren, baratzean erabiltzea ere gomendatzen da.

Ongarritatze-gomendioak

- ✓ Atal honetan proposatzen diren ongarritatze dosiak nekazaritza ekologikoak finkatutako arauak kontutan edukita kalkulatu dira. Gomendatutako dosiak baino gehiago erabiliz gero, inguruko lurrak eta urak kutsatu daitezke, baratzeako landareak kaltetu eta izurriak eta gaitzak gehiagotu. Guzti horregatik, **dosiak errespetatzea gomendatzen da.**
- ✓ Urtero ongarritatu beharko genituzke partzelak, lur emankortasuna mantendu edo hobetu ahal izateko. Horretarako, material organiko desberdinak erabili daitezke. Txosten honetan 3 aukera desberdin proposatzen dizkizuegu:
 1. Gipuzkoako Konposta hutsa erabiltzea..
 2. Simaur hutsa erabiltzea (aukeran, 5 simaur-mota desberdin).
 3. Gipuzkoako Konposta eta simaurra erabiltzea, erdi eta erdi.
- ✓ Beharreko kopuruak karretila arradetan ematen dira hau da, Bellotaren karretila materialarekin iskineraino beteak, tontorrik egin gabe.

1. GIPIZKOAKO KONPOSTA HUTSEZ ONGARRIZTATU

Lur honen emankortasun mailagatik, Gipuzkoako Konposta urtero erabiltzea gomendatzen da $1,1 \text{ Kg/m}^2$ dosian, hurrengo lur-analisen emaitzak eduki arte gutxienez (2018ko udazkena). Hauek izango lirateke urtero bota beharreko kopuruak, lursailaren azaleraren arabera:

LURSAILAREN AZALERA	ZENBAT KONPOST KARRETLA ARRADA/URTEAN?
30 m ²	1,1
40 m ²	1,5
60 m ²	2,2
90 m ²	3,3

2. SIMAUR HUTSEZ ONGARRIZTATU

Simaur-motaren arabera hauek dira urtero ongarriztatzeko gomendatzen diren dosiak:

LURSAILAREN AZALERA	ZENBAT SIMAUR KARRETLA ARRADA/URTEAN?				
	ZALDI SIMAURRA (2,5 kg/m ²)	BEHI SIMAURRA (5 kg/m ²)	TXERRI SIMAURRA (3,5 kg/m ²)	ARDI SIMAURRA (2 kg/m ²)	OILO SIMAURRA (1,1 kg/m ²)
30 m ²	2,2	4,3	3,0	1,7	1,0
40 m ²	2,9	5,8	4,0	2,3	1,3
60 m ²	4,3	8,7	6,1	3,5	1,9
90 m ²	6,5	13,0	9,1	5,2	2,9

3. GIPIZKOAKO KONPOSTA ETA SIMAURRAZ ONGARRIZTATU, ERDI ETA ERDI ERABILIZ

Gipuzkoako Konposta eta simaurra konbinatu nahi bada lursailak ongarriztatzeko, aurreko 2 ataletan zehaztutako dosien erdiak erabili beharko lirateke.

Beste produktuen erabilera

PRODUKTUAK EDO LANAK	DEBEKATUTA DAGO	ONARTUTA DAGO
Ongarriak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sintesiko ongarri organiko guztiak (Europar saltzen diren guztiak) eta produktu kutsatuekin egindako konpostak (lastoak, simaurrak, pestizida eta herbizidekin tratatutako belar eta ongarri organikoak). ✓ Prozedura kimikoen bitartez lortutako ongarri mineral guztiak (nitrogenatuak, fosfatatuak, potasikoak, magnesikoak eta abar). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zizareen humusetik eratorritako ongarriak, konpostatutako simaurrak (konpostajea hartzidura aerobikoaren prozesutzat ulertuta), ongarri berdeak eta ongi deskonposatutako uzten hondarrak, eta kutsatu gabeko hondakinekin egindako konpostak. ✓ Jatorri naturaleko ongarri mineralak (txikitutako fosfato naturalak, silizeen hautsak, kareharri txikituak, dolomitak eta abar).
Tratamendu fitosanitarioak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Intsektizida, fungizida eta akarizidak eta sintesi kimikotik eratorritako beste pestizida edo produktuak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Substantzia natural mineral, begetal edo animalienetan oinarrituta sortutako fungizidak (Bordeleko salda, Borgoñako salda eta abar). ✓ Landareekin egindako produktuak (beratzeak, infusioak, egosketak, gernuak).
“Belar txarrak”	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Debeekatuta dago edozein sintesiko herbizida kimiko erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Belar lehiakorren kontrolerako metodo biologikoak erabili daitezke (estaltzaile organikoak, eskuzko jorraia edo erdi eskuzkoa, zapalda sakoneko laborantza).
Hazi eta landareak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Genetikoki aldatutako edozein mota eta klaseko organismoak (transgenikoak). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nekazaritza biologikotik eratorritako barazki, sustrai, erraboil, tuberkulu eta hazien erabilera. ✓ Produktu horien erabilera, ohiko laborantzetatik etorri arren, produktu kimiko sintetikoekin landu ez badituzte.

Informazio gehiago

Zerbitzu honen inguruan informazio gehiago jaso nahi baduzu, mezu bat bidali ezazu helbide honetara: bpszerbitzuak@ekogunea.eus